

Wojciech Leppert^{1,2} ¹Department of Palliative Medicine, Collegium Medicum University of Zielona Góra, Poland²Department of Palliative Medicine, Poznań University of Medical Sciences, Poland

I invite you to read Issue 1, Volume 15, 2021 of "Palliative Medicine in Practice", which contains two original reports, two review articles, and two case reports.

This Issue opens up an original report entitled "Health care services utilization and cost in the last year of life: A retrospective study", prepared by the following Authors: Emilio Herrera Molina, Yaneth Marcela Montoya Jaramillo, Zacarías Rodríguez Álvarez-Ossorio, Ana Carolina Gñomez García, Miguel Ángel Lucas Díaz, Irma María Echeverri Rincón, Ingrid Muñoz Mayorga, and María Nabal Vicuña. In this report an analysis of costs of health care provided to a last year of patients' in Columbia was submitted. This was done on the base of death analysis in 2013 and a division for palliative care susceptible (70%) and non-susceptible (30%) patients. Patients susceptible to palliative care utilized 84% of costs in the last year of life. The highest cost referred to the last 3 months and last month of patients' life (over 50% and over 25% of total costs of last 12 months of patients' life, respectively). Authors suggest that introduction of palliative care program could reduce significantly costs, which mainly refer to costs of hospital care provided to palliative care susceptible patients. It was proved that an introduction of early palliative care consultations in advanced cancer patients treated in hospitals significantly decrease costs of care [1].

In the second original article "Knowledge of morphine use in the management of pain in cancer patients among physicians in a resource – constraint setting", Authors of this manuscript: Abayomi Olusola Ayodapo, Ampitan Amoko, Adebayo Matthew Fashola, Olabisi Olamide Deji–Dada, Esther Opeyemi Ayodapo, Adefunke Christianah Omoyajowo, Kehinde Fasasi Monsudi, Tajudeen O Dele, Hope Abitare, presented results of a study aimed at exploring knowledge of

physicians regarding the use of morphine and opioids in the treatment of pain in cancer patients. The results of this study demonstrated poor knowledge of physicians studied and a need for provision of education aimed at the use of opioids and pain management in patients requiring palliative care. Physicians' good knowledge on opioid analgesics would impact in a positive way on effective pain management and better patients' quality of life [2].

In a review article entitled "Practical aspects of nursing care provided to patients diagnosed with amyotrophic lateral sclerosis receiving home mechanical ventilation", Authors: Katarzyna Butna, Anna Pyszora, Anna Adamczyk, and Małgorzata Krajnik, depicted rules of nursing palliative care provided to patients diagnosed with amyotrophy lateral sclerosis (ALS) ventilated mechanically at home setting. In this manuscript in a detailed way qualification criterion for mechanical ventilation and rules of nursing in patients diagnosed with ALS have been discussed together with education for patients' caregivers. Palliative care for patients with ALS is an important issue as these patients may need a support from palliative care teams from a diagnosis through a whole disease course [3].

In the second review article entitled "The importance of narrative medicine in palliative care", Authors Agata Rudnik and Krzysztof Sobczak indicated for a possibility of retrieving an information from patients' storytelling to members of multiprofessional teams, which is an important element of a provision of holistic palliative care. In this manuscript Authors also indicated for current problems associated with SARS-CoV-2 pandemic. Narrative interventions may lead to improving communication with patients and well-being of palliative care patients [4].

Two case reports are presented in Issue 1/2021 of "Palliative Medicine in Practice". In the first article

Address for correspondence:

Wojciech Leppert

Department of Palliative Medicine, Collegium Medicum University of Zielona Góra, Poland

e-mail: wojciechleppert@wp.pl

Palliative Medicine in Practice 2021; 15, 1, 1–2

Copyright © Via Medica, ISSN 2545–0425

DOI: 10.5603/PMPI.2021.00010

This article is available in open access under Creative Common Attribution-Non-Commercial-No Derivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0) license, allowing to download articles and share them with others as long as they credit the authors and the publisher, but without permission to change them in any way or use them commercially.

entitled „Palliative surgery in a patient diagnosed with trisomy 18 and rare neurological comorbidities”, Authors: Paula Szenejko, Stefan Anzelewicz, and Piotr Czauderna, depicted a possibility of successful palliative surgical intervention (ventriculo–abdominal shunt), which prevented hydrocephalus progression and provided an improvement of overall condition of a female infant with prenatal diagnosis of trisomy 18 and rare neurological comorbidities.

The second manuscript “Anoxic brain injury due to global ischemia: analysis of three clinical cases” authored by: Mikhail Kanarskii, Julia Nekrasova, Dmitriy Yankevich, Ekaterina Bondar, Margarita Radutnaya, Igor Znamensky, Anton Kudryavtsev, Ilya Borisov, Pranil Pradhan, Maria Miroshnichenko, Victoria Endler, and Kirill Cherkashin, presents a case series of three patients in a long–term vegetative state due to cardiac arrest and prolonged cardio–respiratory resuscitation. Authors of this manuscript analyze the role of conducted investigations, metabolic disturbances and other complications occurring in patients in permanent vegetative state and treatment possibilities.

This year started with very sad news. On 21st January 2021 our Colleague, late Doctor Zbigniew Kaczmarek has passed away. Dr Zbigniew Kaczmarek for many years hold a post of a President of Professor Jacek Łuczak Polish Association of Palliative Care and its Branch in Włocławek and he was a Member of a National Council of Palliative and Hospice Care attached to the Ministry of Health. A ceremony of burial of Dr Zbigniew Kaczmarek was held on 28 January in Włocławek and the Holly Mass in Saint Stanisław Church was attended by many people and said by Bishop Wiesław Mering. We will remember Zbyszek as one of pioneers of palliative care in Poland and particularly in Włocławek District but above all as a jolly and friendly person who devoted His whole life to those severely ill patients and their families.

On 13th March 2021 at Medical University of Gdańsk Polish Second Student Palliative Medicine Conference was held online with Honorary Patronage of His Magnificence Rector GUMed Professor Marcin Gruchała and Patronage of our journal “Palliative Medicine in Practice”. Over 80 participants attended this Conference during which two original reports, four reviews and five case reports were presented by students from Medical Universities in Gdańsk, Katowice, Lublin, Szczecin, and Warszawa and from Collegium Medicum of Jagiellonian University in Kraków. Two lectures were presented by Professor Krystyna de

Walden Gałuszko and Wojciech Leppert. All abstracts submitted for this Conference have been published in Supplement 1/2021 in Polish.

Despite many efforts still COVID-19 pandemic affects societies and health care systems. Palliative care provision may be beneficial also for patients diagnosed with COVID-19 [5, 6], therefore clinical guidelines of symptomatic management of patients cared for at in-patient and home settings are available for these patient group [7].

I would like cordially welcome Assistant Professor Jarosław Woroń from Department of Clinical Pharmacology of Collegium Medicum Jagiellonian University at Editorial Advisory Board of our journal wishing further success. For forthcoming time we would like to wish Readers, Authors, Members of Editorial Board of our journal, Directors and Employees of Via Medica a Peaceful Easter, much health and all the best. We invite all of you to read articles published in this and archived Issues and share your knowledge and experience through sending your manuscripts (also in Polish language) regarding broadly understood palliative and supportive care. Detailed information regarding formal requirements can be found at: www.journals.viamedica.pl/palliative_medicine_in_practice.

References

1. May P, Garrido MM, Cassel JB, et al. Prospective Cohort Study of Hospital Palliative Care Teams for Inpatients With Advanced Cancer: Earlier Consultation Is Associated With Larger Cost-Saving Effect. *J Clin Oncol*. 2015; 33(25): 2745–2752, doi: [10.1200/JCO.2014.60.2334](https://doi.org/10.1200/JCO.2014.60.2334), indexed in Pubmed: [26056178](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26056178/).
2. Olczak B, Kowalski G, Kropińska S, et al. Knowledge of medical students on the use of opioids in the management of pain in patients receiving palliative care. *Palliative Medicine in Practice*. 2020; 14(4): 247–252, doi: [10.5603/pmpi.2020.0025](https://doi.org/10.5603/pmpi.2020.0025).
3. Oliver D. Neurological palliative care — who, how, when? *Palliative Medicine in Practice*. 2020; 14(2): 75–77, doi: [10.5603/pmpi.2020.0016](https://doi.org/10.5603/pmpi.2020.0016).
4. Laskow T, Small L, Wu DS. Narrative Interventions in the Palliative Care Setting: A Scoping Review. *J Pain Symptom Manage*. 2019; 58(4): 696–706, doi: [10.1016/j.jpainsymman.2019.06.009](https://doi.org/10.1016/j.jpainsymman.2019.06.009), indexed in Pubmed: [31216430](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31216430/).
5. Leppert W, Pawłowski L. New challenges in palliative care in Poland during the COVID-19 pandemic. *Palliative Medicine in Practice*. 2020; 14(2), doi: [10.5603/pmpi.2020.0018](https://doi.org/10.5603/pmpi.2020.0018).
6. Radbruch L, Knaut FM, de Lima L, et al. The key role of palliative care in response to the COVID-19 tsunami of suffering. *Lancet*. 2020; 395(10235): 1467–1469, doi: [10.1016/S0140-6736\(20\)30964-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30964-8), indexed in Pubmed: [32333842](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32333842/).
7. <https://www.esmo.org/covid-19-and-cancer/covid-19-resource-centre/covid-19-palliative-care-pathways> (27 March 2021).

Wojciech Leppert^{1, 2} ¹Katedra Medycyny Paliatywnej, Collegium Medicum, Uniwersytet Zielonogórski²Katedra i Klinika Medycyny Paliatywnej, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Artykuł jest tłumaczeniem pracy: Leppert W. Editorial. Palliat. Med. Pract. 2021, tom 15, nr 1: 1–2.
Należy cytować wersję pierwotną.

Zapraszam Państwa do przeczytania pierwszego w 2021 roku numeru czasopisma „Palliative Medicine in Practice”, który zawiera dwa artykuły oryginalne, dwa artykuły poglądowe i dwa opisy przypadków.

Numer otwiera artykuł oryginalny „Koszty i wykorzystanie opieki zdrowotnej w ostatnim roku życia w Kolumbii — badanie retrospektywne”, przygotowany przez zespół Autorów: Emilio Herrera Molina, Yaneth Marcela Montoya Jaramillo, Zacarías Rodríguez Álvarez-Ossorio, Ana Carolina Gñomez García, Miguel Ángel Lucas Díaz, Irma María Echeverri Rincón, Ingrid Muñoz Mayorga i María Nabal Vicuña. W artykule przedstawiono analizę kosztów opieki zdrowotnej zapewnianej pacjentom w ostatnim roku życia w Kolumbii na podstawie analizy zgonów w 2013 roku i podziału na chorych, którzy wymagają (70%) i nie wymagają (30%) opieki paliatywnej. Pacjenci wymagający opieki paliatywnej pochłaniali 84% kosztów opieki w ostatnim roku życia. Najwyższy koszt dotyczył ostatnich 3 miesięcy i ostatniego miesiąca życia (odpowiednio ponad 50% i ponad 25% kosztów opieki w okresie ostatnich 12 miesięcy życia) pacjentów. Autorzy sugerują, że wdrożenie programu opieki paliatywnej mogłoby doprowadzić do znacznego obniżenia kosztów, które dotyczą głównie opieki zapewnianej pacjentom w szpitalach, którzy wymagają opieki paliatywnej. Dowiedziono, iż wdrożenie wczesnych konsultacji z zakresu opieki paliatywnej u chorych na zaawansowane nowotwory przebywających w szpitalach, obniża istotnie koszty opieki [1].

W drugim artykule oryginalnym pod tytułem „Wiedza lekarzy dotycząca stosowania morfiny w leczeniu bólu u chorych na nowotwory w warunkach ograniczonych zasobów finansowych”, Autorzy manuskryptu: Abayomi Olusola Ayodapo, Ampitan Amoko, Adebayo

Matthew Fashola, Olabisi Olamide Deji-Dada, Esther Opeyemi Ayodapo, Adefunke Christianah Omayajowo, Kehinde Fasasi Monsudi, Tajudeen O Dele i Hope Abitare, prezentują wyniki badania wiedzy lekarzy dotyczącej stosowania morfiny i opioidów w leczeniu bólu u chorych na nowotwory. Wyniki badania wskazują na niski poziom wiedzy lekarzy i potrzebę zapewnienia kształcenia w zakresie stosowania opioidów i leczenia bólu u chorych objętych opieką paliatywną. Posiadanie przez lekarzy właściwej wiedzy dotyczącej analgetyków opioidowych wpływa na bardziej skuteczne leczenie bólu i lepszą jakość życia pacjentów [2].

W artykule poglądowym zatytułowanym „Praktyczne aspekty opieki pielęgniarskiej zapewnianej pacjentom z rozpoznaniem stwardnienia zanikowego bocznego wentylowanym mechanicznie w domu”, Autorzy: Katarzyna Butna, Anna Pyszora, Anna Adamczyk i Małgorzata Krajnik, przedstawiły zasady pielęgniarskiej opieki paliatywnej dla pacjentów z rozpoznaniem stwardnienia zanikowego bocznego (ALS, *amyotrophic lateral sclerosis*) wentylowanych mechanicznie w warunkach domowych. W manuskrypcie szczegółowo omówiono kryteria kwalifikacji do wentylacji mechanicznej, zasady pielęgnacji chorych z ALS i edukacji opiekunów. Opieka paliatywna dla chorych z rozpoznaniem ALS jest istotna, ponieważ pacjenci potrzebują wsparcia ze strony zespołów opieki paliatywnej od rozpoznania poprzez cały przebieg choroby [3].

Drugi artykuł poglądowy „Znaczenie medycyny narracyjnej w opiece paliatywnej”, autorstwa Agaty Rudnik i Krzysztofa Sobczaka wskazuje na możliwość uzyskania istotnych informacji z historii opowiadanych przez pacjentów przez członków zespołów wieloprofesjonalnych, co stanowi ważny element zapewnienia całościowej opieki paliatywnej. W treści manuskryptu Autorzy przed-

Adres do korespondencji:

Wojciech Leppert

Department of Palliative Medicine, Collegium Medicum University of Zielona Góra, Poland

e-mail: wojciechleppert@wp.pl

Palliative Medicine in Practice 2021; 15, 1, 3–4

Copyright © Via Medica, ISSN 2545–0425

Artykuł jest dostępny bezpłatnie na podstawie licencji Creative Common Attribution-Non-Commercial-No Derivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0) umożliwiającej jego pobranie oraz udostępnianie pod warunkiem wskazania autorstwa i wydawcy. Niedopuszczalne jest wprowadzanie jakichkolwiek zmian lub wykorzystanie komercyjne bez zgody wydawcy.

stawili również aktualne problemy związane z pandemią SARS-CoV-2. Interwencje narracyjne mogą przyczynić się do poprawy porozumiewania się z pacjentami i samopoczucia chorych objętych opieką paliatywną [4].

W bieżącym numerze znalazły się dwa opisy przypadków. W artykule „Paliatywny zabieg chirurgiczny u pacjentki z rozpoznaniem trisomii 18 i rzadkimi współistniejącymi schorzeniami neurologicznymi”, autorstwa Pauli Szenejko, Stefana Anzelewicza i Piotra Czauderny, przedstawiono możliwość wykonania paliatywnego zabiegu chirurgicznego (odpływ komorowo-brzuszy), który zapobiegł narastaniu wodogłowia i poprawił stan ogólny dziewczynki (noworodka), u której w okresie prenatalnym rozpoznano trisomię 18 i rzadkie schorzenia neurologiczne.

Drugi manuskrypt pod tytułem „Uszkodzenie mózgu z powodu niedotlenienia wywołane ogólnym niedokrwieniem — analiza trzech przypadków klinicznych”, którego Autorami są: Mikhail Kanarskii, Julia Nekrasova, Dmitriy Yankevich, Ekaterina Bondar, Margarita Radutnaya, Igor Znamensky, Anton Kudryavtsev, Ilya Borisov, Pranil Pradhan, Maria Miroschnichenko, Victoria Endler i Kirill Cherkashin, szczegółowo przedstawia trzy opisy przypadków pacjentów w trwałym stanie wegetatywnym z powodu zatrzymania krążenia i wydłużonej resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Autorzy manuskryptu analizują znaczenie wykonywanych badań diagnostycznych, zaburzeń metabolicznych i innych powikłań występujących u chorych w długotrwałym stanie wegetatywnym i możliwości leczenia.

Początek tego roku przyniósł nam bardzo smutną wiadomość. W dniu 21 stycznia 2021 roku odszedł na zawsze nasz Kolega, Ś.P. Pan Doktor Zbigniew Kaczmarek, który przez wiele lat pełnił funkcję Prezesa Polskiego Towarzystwa Opieki Paliatywnej im. Profesora Jacka Łuczaka i Oddziału PTOP we Włocławku oraz Członka Krajowej Rady Opieki Paliatywnej i Hospicyjnej przy Ministrze Zdrowia. Uroczystości pogrzebowe Pana Doktora Zbigniewa Kaczmarka odbyły się w dniu 28 stycznia we Włocławku, Mszę Świętą z udziałem wielu osób w Kościele Św. Stanisława odprawił Ksiądz Biskup Wiesław Mering. Zapamiętamy Zbyszka jako jednego z pionierów opieki paliatywnej w Polsce, a zwłaszcza w Powiecie Włocławskim, ale przede wszystkim jako przyjaznego i uśmiechniętego Przyjaciela, który całe swoje życie poświęcił ciężko chorym pacjentom i ich rodzinom.

W dniu 13 marca 2021 roku na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym odbyła się II Studencka Konferencja Medycyny Paliatywnej w formule online pod Patronatem Honorowym Jego Magnificencji Rektora GUMed Pana Profesora Marcina Gruchały i Patronatem czasopisma „Palliative Medicine in Practice”. Podczas Konferencji, w której wzięło udział ponad 80 Uczestników, studenci z Uniwersytetów Medycznych w Gdańsku, Katowicach,

Lublinie, Szczecinie i Warszawie oraz z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie przedstawił dwa doniesienia oryginalne, cztery poglądowe i pięć opisów przypadków. Wykłady wygłosili Pani Profesor Krystyna de Walden Gałuszko i Wojciech Leppert. Wszystkie streszczenia przedstawiane podczas Konferencji opublikowano w Suplemencie 1/2021 w języku polskim.

Pomimo wielu wysiłków nadal pandemia COVID-19 wpływa na społeczeństwa i systemy opieki zdrowotnej. Zapewnienie elementów opieki paliatywnej może być korzystne dla chorych z rozpoznaniem COVID-19 [5, 6], dlatego opracowano zalecenia kliniczne postępowania objawowego w tej grupie pacjentów leczonych w warunkach stacjonarnych i domowych [7].

Chciałbym serdecznie powitać w gronie Członków Rady Naukowej naszego czasopisma Pana Docenta Jarosława Woronia z Katedry Farmakologii Klinicznej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, życząc wielu dalszych sukcesów. Na zbliżający się czas życzę wszystkim Czytelnikom, Autorom, Członkom Rady Naukowej czasopisma i Pracownikom Via Medica Spokojnych Świąt Wielkiej Nocy, dużo zdrowia i wszelkiej pomyślności. Zapraszam Państwa do czytania artykułów opublikowanych w bieżącym i poprzednich numerach kwartalnika i zgłaszania manuskryptów (także w języku polskim) dotyczących szeroko rozumianej opieki paliatywnej i wspierającej. Szczegółowe informacje dotyczące wymogów formalnych znajdują się na stronie: www.journals.viamedica.pl/palliative_medicine_in_practice.

Piśmiennictwo

1. May P, Garrido MM, Cassel JB, et al. Prospective Cohort Study of Hospital Palliative Care Teams for Inpatients With Advanced Cancer: Earlier Consultation Is Associated With Larger Cost-Saving Effect. *J Clin Oncol*. 2015; 33(25): 2745–2752, doi: [10.1200/JCO.2014.60.2334](https://doi.org/10.1200/JCO.2014.60.2334), indexed in Pubmed: [26056178](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26056178/).
2. Olczak B, Kowalski G, Kropińska S, et al. Knowledge of medical students on the use of opioids in the management of pain in patients receiving palliative care. *Palliative Medicine in Practice*. 2020; 14(4): 247–252, doi: [10.5603/pmpi.2020.0025](https://doi.org/10.5603/pmpi.2020.0025).
3. Oliver D. Neurological palliative care — who, how, when? *Palliative Medicine in Practice*. 2020; 14(2): 75–77, doi: [10.5603/pmpi.2020.0016](https://doi.org/10.5603/pmpi.2020.0016).
4. Laskow T, Small L, Wu DS. Narrative Interventions in the Palliative Care Setting: A Scoping Review. *J Pain Symptom Manage*. 2019; 58(4): 696–706, doi: [10.1016/j.jpainsymman.2019.06.009](https://doi.org/10.1016/j.jpainsymman.2019.06.009), indexed in Pubmed: [31216430](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31216430/).
5. Leppert W, Pawłowski L. New challenges in palliative care in Poland during the COVID-19 pandemic. *Palliative Medicine in Practice*. 2020; 14(2), doi: [10.5603/pmpi.2020.0018](https://doi.org/10.5603/pmpi.2020.0018).
6. Radbruch L, Knaut FM, de Lima L, et al. The key role of palliative care in response to the COVID-19 tsunami of suffering. *Lancet*. 2020; 395(10235): 1467–1469, doi: [10.1016/S0140-6736\(20\)30964-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30964-8), indexed in Pubmed: [32333842](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32333842/).
7. <https://www.esmo.org/covid-19-and-cancer/covid-19-resource-centre/covid-19-palliative-care-pathways> (27 March 2021).